

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

КАПТАЛАН СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ

УДК 339.944:65.014.1

ДИСЕРТАЦІЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАНЬ

Спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ С. М. Капталан

Науковий керівник

Літвінов Олександр Сергійович, кандидат економічних наук, доцент

Одеса – 2017

АНОТАЦІЯ

Капталан С. М. Організаційно-економічне забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2017.

Дисертацію присвячено поглибленню теоретичних і методичних положень, а також здійсненню аналізу резервів удосконалення організаційно-економічного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань України. Основні результати дослідження, які формують її наукову новизну, полягають в удосконаленні та подальшому розвитку теоретико-методичних аспектів організаційно-економічного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань. Зокрема, здійснено ґрунтовний аналіз наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, які було присвячено семантиці понятійно-термінологічної бази предмета дослідження. Розгляд теоретичних основ процесу управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань (далі – ЗЕД АПФ) України дав змогу визначити фактори, які обумовлюють необхідність участі АПФ України у ЗЕД, а саме: підвищення ефективності та обсягів сільгоспвиробництва в Україні; стагнація внутрішнього ринку агропромислової продукції України; збільшення спеціалізації виробництва та зменшення спеціалізації споживання агропромислової продукції у світі; випередження темпів зростання чисельності населення над темпами зростання обсягів виробництва сільськогосподарських продуктів.

У роботі зроблено висновок, що під ЗЕД АПФ слід розуміти взаємовигідні економічні відносини українських та іноземних підприємств, які пов'язані із забезпеченням всіма видами ресурсів, виробництвом і доведенням

до споживача продукції агропромислового комплексу (далі – АПК). Під управлінням ЗЕД АПФ запропоновано розуміти активний вплив управлінського апарату АПФ на взаємовигідні економічні відносини українських та іноземних підприємств, які пов'язані із забезпеченням всіма видами ресурсів, виробництвом і доведенням до споживача продукції з метою досягнення бажаних параметрів діяльності АПФ.

У результаті дослідження генезису поняття під економічним механізмом запропоновано розуміти сукупність, систему елементів впливу на економічні інтереси суб'єктів господарювання, яка враховує особливості його зовнішнього та внутрішнього середовища. Під організаційним механізмом пропонується вважати сукупність управлінських дій, які спрямовані на організацію взаємодії між елементами всередині системи з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

Спираючись на критичний розгляд основних теоретичних підходів до визначення сутності механізмів в економіці, зроблено висновок, що організаційно-економічний механізм управління є необхідним засобом досягнення підприємством своїх цілей. Під організаційно-економічним механізмом управління ЗЕД АПФ пропонується розуміти сукупність організаційно-економічних відносин, спрямованих на організацію взаємодії між вітчизняними та іноземними підприємствами, які пов'язані між собою процесами ресурсного забезпечення, виробництва і доведення до кінцевого споживача агропромислової продукції з метою реалізації певних економічних інтересів з урахуванням особливостей зовнішнього та внутрішнього середовища.

За підсумками розгляду історичних першопричин та передумов виникнення і розвитку інтеграційних процесів в агропромисловому секторі економіки на основі визначення змісту АПК як сектора економіки проаналізовано сутність та основні специфічні риси економічної діяльності його суб'єктів. Обґрунтовано виділення трьох видів інтеграції: горизонтальної, вертикальної та диверсифікованої інтеграції. Визначено сутність, фактори

виникнення, а також позитивні й негативні наслідки кожного з видів інтеграції в АПК. Зроблено висновок, що, на відміну від диверсифікованої інтеграції, позитивні наслідки горизонтальної та вертикальної інтеграції значно перевищують негативні.

У роботі під АПФ запропоновано розуміти сукупність технологічно, економічно, юридично й організаційно пов'язаних підприємств та організацій, що здійснюють забезпечення ресурсами, виробництво, транспортування, зберігання, переробку, маркетинг та збут агропромислової продукції. Систематизовано уявлення науковців про види АПФ за різними класифікаційними ознаками, а саме: за формою власності; територіальним охопленням; галузевою приналежністю; видом інтеграційних процесів; розміром; способом здійснення управління; ступенем юридичної та економічної самостійності; організаційно-правовою формою.

На підставі аналізу сучасних уявлень обґрунтовано дуальний підхід до розгляду сутності організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ. З динамічної точки зору, організаційно-економічне забезпечення може бути представлено певними організаційно-економічними відносинами всередині підприємства, спрямованими на організацію взаємодії між елементами системи з метою досягнення їх економічних інтересів. Статичне розуміння сутності організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД передбачає розгляд конкретних видів дій суб'єктів, які приймають відповідні управлінські рішення, та результатів їх запровадження з метою досягнення цілей АПФ. До статичних організаційних складових організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД віднесено виконання всіх функцій управління ЗЕД; організаційну структуру управління; організаційно-правову форму; загальну, виробничу, просторову та галузеву структури підприємства. До статичних економічних складових віднесено систему мотивації персоналу; ефективність витрат та виробництва продукції; систему взаємодії із споживачами; конкурентні переваги; систему ресурсозабезпечення; соціальну відповідальність АПФ.

Розроблено показники-індикатори рівня організаційного та економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ. Доведено особливе значення таких індикаторів, як рівень горизонтальної й вертикальної інтеграції АПФ, рентабельність та прибуток, наявність та рівень систем контролю якості, рівень використання виробничих потужностей, частка змінних витрат на оплату праці, виручка та відносна частка ринку.

У результаті дослідження набуло подальшого розвитку методичне забезпечення оцінки рівня горизонтальної й вертикальної інтеграції як складових організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ. Кількісну оцінку рівня вертикальної інтеграції запропоновано здійснювати за допомогою авторського показника, який розраховується за кількістю галузевих складових вертикальної інтеграції АПФ з урахуванням рівнів їх впливовості та спряженості.

Оскільки організаційно-економічне забезпечення управління ЗЕД АПФ належить до латентних ознак, його неможливо кількісно визначити за допомогою метричної шкали інтервалів і відносин, що й обумовило вибір застосування таксономічного аналізу, який дозволяє уникнути суб'єктивізму оцінок, підвищує точність розрахунків, враховує вплив всіх показників-симптомів з різними одиницями виміру і характером впливу, дозволяє ранжувати АПФ, визначати резерви та порівняльну ефективність заходів.

Галузі АПК, незважаючи на негативні зміни у зовнішньому економіко-політичному середовищі, мають стійку динаміку зростання і є стабільно прибутковими. Отримано висновок про більш високу ефективність діяльності горизонтально інтегрованих підприємств. Якщо б урожайність агропідприємств з валовим збором, більшим за 2 тис. т, було перенесено на всі інші види господарств, то загальна урожайність збільшилась би на 23 %. Головним чинником зростання агропромислового виробництва в Україні була його переорієнтація на зовнішні ринки. Частка продукції АПК в експорті України зросла за 12 років більше ніж удвічі та складає зараз майже 50 %. Найбільше зростання відбулось по експорту продукції рослинного походження – у

4,8 разу. Частка експорту продукції, пов'язаної із вирощуванням та переробкою соняшнику, зросла на 15,3 %, або більше ніж в 7 разів, і становить 17,8 % всього експорту України. Доведено високу залежність зростання агровиробництва в Україні від експорту агропродукції, коефіцієнт парної кореляції за аналізований період склав 65 %.

Теоретико-методичні результати роботи можуть бути застосовані для здійснення емпіричного аналізу на будь-яких АПФ, але з метою надання практичної оцінки рівню організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД були обрані 15 АПФ, які спеціалізуються на виробництві олійно-жирової продукції, оскільки ця галузь є провідною в АПК, а результативність роботи окремих підприємств, у першу чергу, залежить від рівня інтегрованості та ЗЕД. За результатами використання класичного, модифікованого та об'єднаного алгоритмів таксономічного аналізу було виявлено, що найвищий рівень організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД у Kernel Holding S.A. – ступінь наближення до еталону становить 79,6 %, 2-е місце займає Bunge LTD (56 %), 3-є місце – ТОВ «Укролія» (54,5 %). Аутсайдером ж є ADM Україна – 41,1 %.

У роботі було проаналізовано резерви покращання організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ півдня України та ADM Україна, зокрема, як найгіршого з них. Визначено, що на ADM Україна головними резервами є підвищення рівня вертикальної й горизонтальної інтеграції, впровадження сучасних систем контролю якості, на що й було спрямовано розробку заходів щодо удосконалення організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД, за умов реалізації яких рівень організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД підприємства значно підвищиться.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що теоретичні положення дисертації доведені до рівня конкретних методичних розробок та рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань. Окремі пропозиції автора було впроваджено в діяльність

ТОВ «Хорсагро інвест» (акт впровадження № 311 від 30.05.2017 р.), ПрАТ «Фрідом Фарм Інтернешнл» (акт впровадження № 3/2017 від 20.06.2017 р.), ТОВ «Вознесенський коньячний завод» (акт впровадження № 33/1 від 23.06.2017 р.), ПрАТ «Галіція дистилері» (акт впровадження № 29/3 від 03.07.2017 р.), ТОВ «Іскра ТМ» (акт впровадження № 202 від 04.09.2017 р.), Департаменту економічного розвитку Одеської обласної державної адміністрації (акт впровадження №. 01.1-6/1457 від 08.09.2017 р.) та використано у навчальному процесі в Одеському національному економічному університеті при викладанні дисциплін «Економіка підприємства», «Планування і контроль на підприємстві», «Математико-статистичні методи та моделі в управлінні підприємством», «Комерційна діяльність підприємств» (довідка № 01-17/1058 від 30.08.2017 р.).

Ключові слова: агропромислові формування, вертикальна інтеграція, зовнішньоекономічна діяльність, механізм управління, організаційно-економічне забезпечення.

ANNOTATION

Kapitalan S. Organizational and economic management providing of the foreign economic activity of agro-industrial formations. – Qualification dissertation, manuscript copyright.

Qualification dissertation for a scientific degree of Candidate of Economic Science, specialty 08.00.04 – Economics and Enterprise Management (according to the types of economic activity). – Odessa National Economic University, Odessa, 2017.

The dissertation is devoted to the deepening of theoretical and methodical positions and to making analysis of improvement reserves of organizational and economic management providing of the foreign economic activity of agro-industrial formations of Ukraine. Main research results, which form its scientific novelty, are in improvement and further development of theoretical-methodic aspects of organizational and economic management providing of the foreign economic activity

of agro-industrial formations. In particular, native and foreign scientific studies, which are devoted to semantics of comprehensible-terminological base of the subject of study, were globally analyzed. Consideration of theoretical foundations of the processes of foreign economic activity of agro-industrial formations (further FEA AIF) of Ukraine management, gave an opportunity to determine factors, which stipulate necessity AIF of Ukraine to take part in FEA, specifically: efficiency increase and magnification of agricultural Ukrainian volumes; domestic market stagnation of Ukrainian agricultural production; increasing the specialization of production and reduce the specialization of consumption of agricultural production in the world; anticipate population growth rate over the growth rate of agricultural production.

In this study the conclusion has been made, that FEA AIF should be considered as mutually beneficial economic relations between Ukrainian and foreign enterprises, which are connected to providing with all kinds of resources, producing and bringing to the customer agro-industrial complex (AIC) production. FEA AIF management should be considered as an active influence of management apparatus AIF to mutually beneficial economic relations between Ukrainian and foreign enterprises, which are connected to providing with all kinds of resources, producing and bringing to the customer production, with the aim of reaching desired parameters of AIF activity.

As a result of the genesis of the concept research, it has been proposed to percept an economic mechanism as summation, elements system of influence to economic interests of management individuals, which takes into account peculiarities of its inner and outer environment. It has been proposed to understand organizational mechanism as a set of administrative actions, which are addressed to organization of interaction between elements inside the system, taking into account the influence of outer environment.

Relying on critical consideration of the main theoretic approaches to definition of the essence of mechanisms in economics, it has been revealed, that organizational and economic management mechanism is a necessary means to achieve enterprises its

own goals. It has been suggested to understand organizational and economic FEA AIF management mechanism as totality organizational and economic relations aimed at organization of interaction between local and foreign enterprises, which are connected by the processes of resource support, producing and bringing to the customer agro-industrial production, with the aim of realization of some economic interests with taking into account peculiarities of inner and outer environment.

On the basis of consideration historical causes and preconditions of the integration processes emergence and development of agro-industrial economy sector, on the basis of content AIC definition as economics sector, the gist and the main specific features of economic activity and its individuals were analyzed. Three types of integration were determined and justified: horizontal, vertical and diversified integration. The gist, factors of origin, positive and negative effects of every integration type in AIC were determined. Conclusion is made and it can be said that in contradistinction to diversified integration, positive effects of horizontal and vertical integrations exceed negative effects.

In this study the author suggests to understand AIF as a complex of technologically, economically, legally and organizationally connected enterprises and organizations, that conduct resource supplying, manufacturing, transportation, storage, recycling, marketing and sale of agro-industrial production. Scientists representations were systemized about AIF types on different classification grounds, specifically on: ownership; territorial coverage; branch affiliation; type of integration processes; size; way to manage; the degree of legal and economic independence; organizationally legal form.

On the basis of modern imaginations analysis dual approach to consideration of the organizational and economic management providing of FEA AIF essence was substantiated. From a dynamic point of view, organizational and economic management providing can be presented by certain organizational and economic relationships inside the enterprise aimed to organization of interaction between elements of the system in order to achieve the economic interests. Static understanding of the organizational and economic management providing of FEA

essence – involves consideration of specific kinds of individuals' actions, that make appropriate management decisions, and the results of their implementation in order to achieve the AIF goals. To static organizational components of the organizational and economic management providing of FEA, performance of all functions is obvious; organizational management structure; organizational legal form; general, productional, spatial and branch enterprise structures. To static economic components next items are related: system of staff motivation; efficiency of costs and production; system of interaction with consumers; competitive advantages; system of resources supply; AIF social responsibility.

Indexes indicators of the organizational and economic management providing of FEA AIF level were developed by the author. Special significance of these indicators has been proved, like horizontal and vertical integration level of AIF, profitability and profit, availability and level of quality control systems, level of utilization of production capacity, share of variable costs for labor payment, proceeds and relative market share.

In the course of the study, methodological support of the horizontal and vertical integration level assessment as components of the organizational and economic management providing of FEA AIF gained further development. Quantitative assessment of integration level has been suggested to measure with the help of authorial indicator which is calculated by the number of horizontal integration of AIF branch components taking into account the level of their influence and conjugation.

Whereas the organizational and economic management providing of FEA AIF belongs to latent feature, it cannot be measured quantitatively with the help of metric scale of integrals and relations, which caused the choice of taxonomic analysis, which allows to avoid subjectivity evaluation, increase the accuracy of the calculations, takes into account all the index symptoms influence with different units of measurement and influence character, it allows to rank AIF, define reserves and comparative effectiveness of measures.

AIC branches, regardless of negative changes in external economic and political environment, have steady growth dynamics and are stably profitable. In course of the study the conclusions has been made about higher efficiency of horizontally integrated enterprises. If agro industrial enterprises productivity wit gross yield more than 2000 t. would be transferred to all other types of farms, in that case, general productivity would increase to 23%. The main factor of agro industrial production growth in Ukraine was reorientation to foreign markets. The AIC share of products has increased in Ukrainian export for 12 years more than twice and now it is almost 50%. The greatest growth happened with products of plant origin – up to 4,8 times. The export products share, connected to sunflower growing and processing, increased for 15,3%, in other words for more than 7 times and now it is 17,8% of all Ukrainian export. The study has proved high dependence between Ukrainian agro production growth and agro production export, the coefficient of pair correlation for analyzed period is 65%.

Theoretical and methodical results of this study can be used for implementation of empirical analysis on any AIF, but in order to provide practical evaluation of organizational and economic management providing of FEA, 15 AIF were chosen, which specialize in oil and fat products production, as this industry is leading in AIC, and effectiveness of some enterprises functioning, mainly, depends on integration level and FEA. As a result of using classical, modified and combined algorithm of taxonomic analysis it was revealed that the highest level of organizational and economic management providing of FEA has Kernel Holding S.A. – degree of approximation to the standard id 79,6%, the second place takes Bunge LTD – 56%, the third is company “Ukroliya” – 54,5%, and ADM Ukraine is an outsider – 41,1%.

Improvement reserves of organizational and economic management providing of FEA AIF in the south of Ukraine and ADM Ukraine in particular, as the worst of them, were analyzed in the study. It was confirmed that ADM Ukraine main reserves are increasing of horizontal and vertical integration level, introduction of modern quality control systems, on which the development of propositions was directed to organizational and economic management providing of FEA improvement under

the condition of their realization the level of organizational and economic management providing of FEA enterprises will significantly increase.

Practical value of obtained results is that the theoretical provisions of the study are brought to the level of specific methodological developments, and recommendations regarding to organizational and economic management providing of FEA AIF improvement. Some of the author's suggestions were applied to the LLC «Horseagro invest» activity (act of implementation № 311, 30.05.2017), Pr JsC «Freedom Farm International» (act of implementation 3/2017, 20.06.2017), LLC «Voznesensk Cognac Factory» (act of implementation № 33/1, 23.06.2017), Pr JsC «Galitsya distillery» (act of implementation № 29/3, 03.07.2017), LLC «Iskra TM» (act of implementation № 202, 04.09.2017), Department of Economic Development Odessa region Administration (act of implementation № 01.1-6/1457, 08.09.2017), and were used in Odessa National Economic University learning process in teaching next disciplines «Business economics», «Planning and control at enterprises», «Mathematical and statistical methods and models in enterprise management», «Commercial activity of enterprises» (certificate № 01-17/1058, 30.08.2017).

Key words: agroindustrial formation, control mechanism, foreign economic activity, organizational and economic management providing, vertical integration.

ВИСНОВКИ

У дисертації виконано завдання розвитку теоретико-методичних засад і розробки практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ України, що дозволило обґрунтувати такі висновки:

1. Комплексний підхід до аналізу сутності управління ЗЕД АПФ дозволив визначити його як активний вплив управлінського апарату на взаємовигідні економічні відносини з іноземними підприємствами, які пов'язані із забезпеченням всіма видами ресурсів, виробництвом та доведенням до споживача агропромислової продукції з метою досягнення бажаних параметрів діяльності АПФ. Організаційно-економічний механізм управління ЗЕД АПФ визначено як сукупність організаційно-економічних відносин, спрямованих на організацію взаємодії між вітчизняними та іноземними підприємствами, які пов'язані між собою процесами ресурсного забезпечення, виробництва і доведення до кінцевого споживача агропромислової продукції з метою реалізації певних економічних інтересів з урахуванням особливостей зовнішнього та внутрішнього середовища.

2. Визначено види, фактори виникнення, а також позитивні й негативні наслідки інтеграції в АПК. Під інтеграцією АПФ запропоновано розуміти процес їх об'єднання, поглиблення взаємодії або такий стан підприємств, що забезпечує керованість, цілісність, впорядкованість їх функціонування. На основі співставлення позитивних й негативних наслідків окремих видів інтеграції зроблено висновок, що горизонтальна й вертикальна інтеграції мають більш позитивний організаційно-економічний вплив на результати діяльності АПФ, ніж диверсифікована інтеграція.

3. Систематизовано підходи до групування АПФ за різними класифікаційними ознаками, а саме: за формою власності; територіальним

охопленням; галузевою приналежністю; видом інтеграційних процесів; розміром; способом здійснення управління; ступенем юридичної та економічної самостійності; організаційно-правовими формами. Теоретично обґрунтовано характер організаційного впливу окремих видів АПФ на управління їх ЗЕД.

4. Обґрунтовано дуальний підхід до розгляду складових організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ. З динамічної точки зору до організаційних складових включено відносини, які пов'язані з організацією управління, виробництва та організаційно-правові відносини; до економічних – трудові, збутові, конкурентні, ресурсозабезпечувальні та соціально-економічні відносини. Статичне розуміння передбачає віднесення до організаційних складових системи менеджменту ЗЕД, організаційно-правової форми, організаційної, загальної, виробничої, просторової та галузевої структури АПФ; до економічних – системи мотивації, взаємодії із споживачами та ресурсозабезпечення, ефективності витрат та виробництва, конкурентних переваг, соціальної відповідальності АПФ.

5. Удосконалено методичні засади кількісної оцінки рівня організаційного та економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ за рахунок розробки відповідних показників-індикаторів. Показано особливе значення рівня горизонтальної та вертикальної інтеграції, рівня систем контролю якості, використання виробничих потужностей, частки змінних витрат на оплату праці, виручки від реалізації продукції, відносної частки ринку, рентабельності та прибутку АПФ. Оскільки організаційно-економічне забезпечення управління ЗЕД АПФ належить до латентних ознак, для оцінки його рівня запропоновано використовувати таксономічний аналіз, що дозволяє уникнути суб'єктивізму та підвищити точність оцінок, врахувати вплив всіх показників-симптомів, визначити підприємства-лідери та аутсайдери, а також резерви підвищення рівня організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ. Розроблено методичне забезпечення розрахунку рівня вертикальної інтеграції АПФ.

6. У результаті кількісної оцінки рівня організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ, спеціалізованих на виробництві олійно-жирової продукції, виявлено, що найбільший рівень вертикальної інтеграції у ПП «Бесарабія В», Bunge LTD та Kernel Holding S.A. (коефіцієнт вертикальної інтеграції - 0,825, 0,915 та 0,995, відповідно), а найнижчий – у ТОВ «Одеський ОЕЗ» та ADM Україна. Найвищий рівень організаційного забезпечення управління ЗЕД був у Kernel Holding S.A., а найнижчий – у ADM Україна; найвищий рівень економічного забезпечення управління ЗЕД було зафіксовано у Kernel Holding S.A., тоді як найнижчий – у ПП «Бесарабія В», Cargill та ADM Україна. Інтегральна оцінка рівня організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД обраних АПФ свідчить, що безумовним лідером є Kernel Holding S.A. – ступінь наближення до еталону становить 79,6 %, на 2-му – Bunge LTD – 56 %, на 3-му – ТОВ «Укролія» – 54,5 %. Аутсайдером ж є ADM Україна – 41,1 %.

7. Було проаналізовано резерви підвищення рівня організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД АПФ, спеціалізованих на виробництві олійно-жирової продукції, зокрема ADM Україна. До головних резервів було віднесено: підвищення рівня вертикальної й горизонтальної інтеграції, впровадження сучасних систем контролю якості, зменшення періоду обороту дебіторської заборгованості. У результаті реалізації запропонованих заходів щодо використання виявлених резервів рівень організаційно-економічного забезпечення управління ЗЕД ADM Україна може збільшитись і підприємство підніметься на два місця у рейтингу, обсяг чистої виручки та відносна частка ринку збільшаться на 10 %, рентабельність продажів – на 1,5 %, прибуток – на 7,3 млн грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
3. Про дитяче харчування : закон України від 14.09.2006 р. № 142-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/142-16>.
4. Про Єдиний митний тариф : закон України від 05.02.1992 р. № 2097-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2097-12>.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність : закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
6. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
7. Про митну справу в Україні : закон України від 25.06.1991 р. № 1262-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1262-12>.
8. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>.
9. Про холдингові компанії в Україні : закон України від 15.03.2006 р. № 3528-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>.

10. Про застосування Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів: указ Президента України від 04.10.1994 р. № 567/94 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/567/94>.
11. Інкотермс. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988_007.
12. Абалкин Л. И. Хозяйственный механизм развитого общества / Л. И. Абалкин. – М. : Мысль, 1973. – 264 с.
13. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua/db>.
14. Агропромислова інтеграція [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/246/42.pdf>.
15. Алтухов А. И. Приоритет крупным сельхозпредприятиям всех форм собственности / А. И. Алтухов // АПК: Экономика, управление. – 2005. – № 3. – С. 24.
16. Амбросов В. Механізми ефективного функціонування агроформувань / В. Амбросов // Економіка України. – 2006. – № 6 (527). – С. 60-66.
17. Андрійчук В. Г. Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 3-15.
18. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: вимір масштабів та оцінка переваг і загроз здійснення // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 9-15.
19. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку : моногр. / В. Г. Андрійчук. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. – 216 с.
20. Базы данных о компаниях всего мира и бизнес-аналитика Ruslana [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bvdinfo.com/ru-ru/our-products/company-information/national-products/ruslana>.
21. Баранский Н. Н. Становление советской экономической географии / Н. Н. Баранский. – М. : Мысль, 1980. – С. 66.

22. Басюркіна Н. Й. Класифікаційні ознаки і види агропромислових формувань в Україні / Н. Й. Басюркіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 4. – С. 260-269.
23. Басюркіна Н. Й. Методологічні засади дослідження організаційно-правових форм у великотоварному агропромисловому виробництві / Н. Й. Басюркіна // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 1. – С. 5-9.
24. Басюркіна Н. Й. Методологічні основи агропромислової інтеграції / Н. Й. Басюркіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 2. – С. 17-23.
25. Басюркіна Н. Й. Особливості і наслідки процесів укрупнення в агропромисловій сфері України / Н. Й. Басюркіна // Економіка харчової промисловості. – 2012. – № 4. – С. 10-14.
26. Басюркіна Н. Й. Особливості концентрації агропромислового виробництва України / Н. Й. Басюркіна // Економічні інновації. – 2013. – № 52. – С. 38-49.
27. Богданов А. А. Всеобщая организационная наука (тектология) : в 2 т. / А. А. Богданов. – М. : Экономика 1989. – 378 с.
28. Булеев И. П. Формирование организационно-экономического механизма управления предприятием по обработке цветных металлов / И. П. Булеев. – Донецк : ИЭП АН Украины, 1993. – 225 с.
29. Бурнукін В. О. Формування системи управління зернопродуктовим підкомплексом [Електронний ресурс] / В. О. Бурнукін. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_bio/nuln.
30. Бутенко В. В. Економічний механізм адаптації підприємств птахівничого комплексу до умов інноваційного розвитку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / В. В. Бутенко. – Херсон, 2013. – 20 с.
31. Варава Л. М. Організаційно-економічні підходи до управління конкурентоспроможністю промислового підприємства / Л. М. Варава,

А. Р. Арутюнян, А. А. Варава // Економічний вісник Національного гірничого університету : наук. журн. – 2015. – № 3. – С. 96-100.

32. Виробництво основних видів промислової продукції 1999-2016 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 23.05.17).

33. Внешнеэкономическая деятельность предприятия : англо-рус. слов.-справ. / под ред. проф. Л. Е. Стровского. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 510 с.

34. Вовк В. М. Маркетингові стратегії в умовах інформаційної та цінової асиметрії : моногр. / В. М. Вовк, В. В. Лифар, М. Я. Постан, С. В. Мельников. – Одеса : ОНМУ, 2015. – 107 с.

35. Волкова Н. А. Интеграция сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий / Н. А. Волкова, Н. В. Королькова // Аграрная наука. – 2002. – № 6. – С. 7-8.

36. Воронов А. А. Маркетинговый подход к измерению эффективности производства / А. А. Воронов, О. Н. Валькович // Маркетинг. – 2002. – № 6. – С. 32-42.

37. Галляк Ю. Б. Міжнародна міжгалузева взаємодія в авіаційній галузі / Ю. Б. Галляк. – Київ : ТОВ «ПанТот», 2010. – 268 с.

38. Гамма Т. М. Вертикальна інтеграція підприємств АПК як ключовий фактор продовольчої безпеки України / Т. М. Гамма // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : зб. наук. пр. ХНАДУ. – 2015. – № 1 (8). – Т. 2. – С. 5-12.

39. Гамма Т. М. Сутність інтеграції господарських утворень в сучасній економіці / Т. М. Гамма // Торгівля, комерція, підприємництво. – 2014. – Вип. 17. – С. 165-169.

40. Гамма Т. Н. Развитие интеграционных процессов предприятий пищевой промышленности Украины / Т. Н. Гамма [и др.] // Бизнес Информ. – 2014. – № 4. – С. 130-135.

41. Георгіаді Н. Г. Організаційна структура управління як складова системи менеджменту підприємства / Н. Г. Георгіаді, Р. Б. Вільгуцька // Менеджмент та

підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Є. Кузьмін. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – С. 33-40.

42. Герасименко Г. О. Формування адаптивної системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства в сучасних умовах / Г. О. Герасименко // Економіка та держава. – 2013. – № 11. – С. 79-82.

43. Герцик В. А. Ієрархічна структура організаційно-економічного механізму управління розподілом підприємства / В. А. Герцик // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 172. – С. 22-24.

44. Гонтарева І. В. Організаційно-економічне забезпечення ефективності розвитку підприємницької діяльності з урахуванням оплати праці / І. В. Гонтарева // Управління розвитком. – 2016. – № 1 (183). – С. 72-76.

45. Гонтарева І. В. Складові організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства / І. В. Гонтарева // Моделювання регіональної економіки : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника», 2015. – № 2 (26). – С. 421-427.

46. Гонтарева І. В. Теоретичні засади формування організаційно-економічного механізму управління підприємствами сфери медичних послуг / І. В. Гонтарева // Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. – Київ : КНЕУ, 2016. – № 36-37. – С. 5-14.

47. Гонтарева І. В. Управління ефективністю діяльності та розвитку агропромислових формувань / І. В. Гонтарева // Економіка розвитку. – 2017. – № 1 (81). – С. 77-83.

48. Гонтарева І. В. Функціональна організованість як фактор оцінки системної ефективності підприємства / І. В. Гонтарева // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – № 683: Проблеми економіки та управління. – С. 216-223.

49. Горбунов М. П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств агропромислового комплексу / М. П. Горбунов, В. О. Ажель // Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – 2012. – № 31. – С. 145-150.
50. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навч. посіб. / Б. Є. Грабовецький. – Київ : Центр учб. літ., 2009. – 256 с.
51. Гринишин Г. М. Регіональні аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємств АПК / Г. М. Гринишин, І. В. Вороний // Економічні науки. – 2013. – № 10 (1). – С. 3-8. – (Серія: «Облік і фінанси»).
52. Грищенко С. Подготовка и реализация проектов публично-частного партнерства / С. Грищенко. – Киев : ФОП Москаленко О. М. – 2011. – 140 с.
53. Давлетханова О. Х. Організаційно-економічний механізм підвищення конкурентоспроможності агропромислових формувань / О. Х. Давлетханова // Актуальні проблеми сучасної науки : матеріали Восьмої міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Київ, дата). – Київ : Меганом, 2011. – Ч. 1. – С. 30-32.
54. Дем'яненко С. І. Агрохолдинги в Україні: добре чи погано? [Електронний ресурс] / С. І. Дем'яненко. – Київ : Ін-ут екон. дослідж. та політ. консультацій, 2008. – Режим доступу: http://ierpc.org/ierpc/papers/agpp21_ur.pdf/.
55. Дем'яненко С. Агрохолдинги в Україні: процес становлення і розвитку / С. Дем'яненко // Економіка України. – 2009. – № 12 (569). – С. 50-59.
56. Дроздов А. В. Теория и методология формирования интегрированных структур в агропродовольственном комплексе : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 / Дроздов Анатолий Васильевич. – Саратов, 2001. – 321 с.
57. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства : навч. посіб. / Г. М. Дроздова. – Київ : ЦУЛ, 2002. – 171 с.
58. Дубровский В. Ж. Эффективность организационной реструктуризации / В. Ж. Дубровский. – Екатеринбург : Изд-во Урал. гос. экон. ун-та, 2000. – С. 48.
59. Дудар Т. Проблеми формування та розвитку вертикально інтегрованих структур у сільському господарстві / Т. Дудар // Вісн. ТНЕУ. – 2012. – № 1. – С. 126-137.

60. Егупов Ю. А. Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции / Ю. А. Егупов, В. А. Литвинова // *Економіст*. – 2012. – № 8. – С. 73-78.
61. Егупов Ю. А. Повышение корректности многомерных оценок в процессе формирования производственной программы предприятия / Ю. А. Егупов // *Економічні інновації : зб. наук. пр.* – 2009. – Вип. 38. – С. 68-80.
62. *Економічна енциклопедія : у 3 т. / редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.]*. – Київ : Академія, 2000. – Т. 2. – 2001. – 850 с.
63. Еременко-Григоренко О. А. Организационно-экономический механизм управления хозяйственной деятельностью предприятия : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. экон. наук : спец. 08.06.01 / О. А. Еременко-Григоренко. – Донецк, 1999. – 31 с.
64. Єранкін О. О. Формування агропромислових формувань в Україні: глобалізаційний і маркетинговий аспекти / О. О. Єранкін // *Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»*; редкол.: А. Ф. Павленко (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2008. – Вип. 10. – С. 175-186.
65. Желнова К. В. Применение норм «Инкотермс-2010»: обязанности сторон по внешнеторговому контракту / К. В. Желнова // *Тренды развития современного общества: управленческие, правовые, экономические и социальные аспекты : сб. науч. ст. 4-й Междунар. науч.-практ. конф. (Курск, 17-19 сент. 2014 г.)*; редкол.: А. А. Горохов (отв. ред.). – Курск : Юго-Западный гос. ун-т, 2014. – 350 с.
66. Зиновьев Ф. В. Формирование эффективных механизмов хозяйствования в агропромышленном комплексе Крыма / Ф. В. Зиновьев. – Симферополь : Таврия, 2001. – 242 с.
67. Измалков С. Теория экономических механизмов (Нобелевская премия по экономике 2007 г.) / С. Измалков, К. Сонин, М. Юдкевич // *Вопросы экономики*. – 2008. – № 1. – С. 4-26.

68. Ильин А. В. Формирование механизма интеграции предпринимательских структур в аграрном секторе экономики / А. В. Ильин // Социально-экономические явления и процессы. – 2012. – № 2 (62). – С. 57-62.
69. Інформаційний портал VC.RU [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vc.ru/p/kpcb-2017>.
70. Калетнік Г. М. Територіальна організація зернопродуктового комплексу регіону та напрями його удосконалення : моногр. / Г. М. Калетнік, Т. В. Пепа, В. М. Ціхановська. – Вінниця : Вінниц. газ., 2010. – 180 с.
71. Калина А. В. Організаційно-економічний механізм стимулювання праці як чинник гідної праці / А. В. Калина // Соціально-трудова відносина: теорія і практика : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана»; Ін-т соц.-труд. відносин; редкол.: А. М. Колот (голова) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2015. – Вип. 2. – С. 144-148.
72. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2010-2016 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.05.2017).
73. Капталан С. М. Аналіз впливу зовнішньоекономічної діяльності на розвиток агропромислового виробництва в Україні / С. М. Капталан // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Одеса, 2017. – Вип. 25. – Ч. 1. – С. 116-120. – (Серія: «Економіка і менеджмент»).
74. Капталан С. М. Аналіз залежності результатів діяльності агропромислових формувань від зовнішньоекономічної діяльності / С. М. Капталан, О. С. Літвінов // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики : матеріали Шостої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22-23 верес. 2017 р.). – Одеса : Атлант, 2017. – С. 294-296.
75. Капталан С. М. Визначення сутності та складових організаційно-економічного механізму управління підприємством в умовах інноваційного розвитку / С. М. Капталан, О. С. Літвінов // Управління розвитком. – 2016. – № 3 (185). – С. 59-65.

76. Капталан С. М. Вплив олійно-жирової промисловості на основні макроекономічні показники в Україні / С. М. Капталан // Сучасні тенденції в економіці та управлінні : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 30 черв. 2017 р.) : у 2 ч. / Східноукр. ін-т економіки та управління. – Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2017. – Ч. 1. – С.31-35.
77. Капталан С. М. Індикатори рівня організаційно-економічного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань / С. М. Капталан, О. С. Літвінов // Фінансово-економічні механізми підтримки суб'єктів реального сектора економіки України в умовах дії Угоди про асоціацію з ЄС: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 24 трав. 2017 р.). – Львів : НІСД, Алерта, 2017. – С. 81-84.
78. Капталан С. М. Класифікація агропромислових формувань за видами / С. М. Капталан // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. – Херсон, 2016. – Вип. 19. – Ч. 1. – С. 92-95. – (Серія: «Економічні науки»).
79. Капталан С. М. Класифікація агропромислових формувань за видом та глибиною інтеграційних зв'язків / С. М. Капталан // Модернізація та суспільний розвиток економічної системи : зб. тез наук. робіт учасників Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів та молодих учених (м. Київ, 12-13 серп. 2016 р.). – Київ : Аналіт. центр «Нова Економіка», 2016. – С. 40-42.
80. Капталан С. М. Методичні засади оцінки рівня організаційного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю агропромислових формувань / С. М. Капталан // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2017. – № 5(247). – С. 57-70. – (Серія: «Науки: економіка, політологія, історія»).
81. Капталан С. М. Методичні основи оцінки рівня організаційно-економічного забезпечення управління діяльністю підприємства / С. М. Капталан, О. С. Літвінов // Розвиток торгівлі та підприємництва в Україні: тенденції та перспективи : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25-26 трав. 2017 р.). – Одеса, 2017. – С. 73-75.

82. Капталан С. М. Основні тенденції трансформації зовнішньоекономічних зв'язків регіону / С. М. Капталан // Розвиток нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 19-20 лют. 2016 р.). – Львів, 2016. – Ч. 2. – С. 41-44.
83. Капталан С. М. Особливості розвитку зовнішньоекономічних зв'язків регіонів на сучасному етапі / С. М. Капталан // Держава та регіони. – 2015. – № 5 (86). – С. 42-48. – (Серія: «Економіка та підприємництво»).
84. Капталан С. М. Оцінка рівня організаційно-економічного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств олійно-жирової промисловості [Електронний ресурс] / С. М. Капталан, О. С. Літвінов // Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення : матеріали Міжнар. наук. Інтернет-конф. (м. Тернопіль, 12 лип. 2017 р.). – Тернопіль, 2017. – Вип. 21. – С. 78-80. – Режим доступу: <http://www.konferenciaonline.org.ua/arhiv-konferenciy/-arhiv-konferenciy12-07-2017>.
85. Капталан С. М. Сучасні детермінанти розвитку аграрного ринку в умовах конкуренції / С. М. Капталан // Сучасна наука: теорія і практика : матеріали Сьомої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26-27 черв. 2015 р.). – Київ : ІОМ, 2015. – С. 182-184.
86. Капталан С. М. Теоретичні аспекти формування політики зовнішньоекономічних зв'язків на регіональному рівні та напрями їх розвитку в Україні / С. М. Капталан // Економічний простір : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2015. – № 98. – С. 16-24.
87. Капталан С. М. Теоретичні проблеми інтеграції в агропромисловому комплексі [Електронний ресурс] / С. М. Капталан // Глобальні та національні проблеми економіки : електр. наук. фах. вид. – 2016. – № 12. – С. 259-264. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/56.pdf>.
88. Капталан С. М. Фактори інтеграції в АПК України / С. М. Капталан // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики : матеріали

П'ятої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15-16 верес. 2016 р.). – Одеса : Атлант, 2016. – С. 420-421.

89. Карпенко О. В. Організаційно-економічне забезпечення економічної безпеки підприємництва в агропромисловому комплексі / О. В. Карпенко // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – Т. 1. – № 5 (21). – С. 64-67.

90. Кваша С. М. Формування фінансово-економічного механізму державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в АПК України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.07.02 – «Економіка сільського господарства і АПК» / С. М. Кваша. – Київ, 2001. – 41 с.

91. Клименко Л. В. Механізм державного управління зовнішньоторговельною діяльністю аграрного сектора економіки України / Л. В. Клименко // Агросвіт. – 2013. – № 2. – С. 6-10.

92. Клименко Л. В. Механізм митного регулювання зовнішньоторговельної діяльності аграрних підприємств України з країнами Єдиного економічного простору / Л. В. Клименко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії : зб. – Вип. 1 (6). – Т. 2. – Полтава : ПДАА, 2013. – С. 171-175.

93. Клименко Л. В. Організаційно-економічні механізми управління зовнішньоторговельною діяльністю підприємств: теорія та практика / Л. В. Клименко // Вісник Сумського НАУ. – 2013. – № 5. – С. 163-169. – (Серія: «Економіка і менеджмент»).

94. Ключник А. В. Інноваційно-інвестиційна активність, як необхідна умова формування зовнішньоекономічного потенціалу аграрного сектору України / А. В. Ключник, Н. І. Галунець, О. О. Олійник // Глобальні і національні проблеми економіки. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2014. – Вип. 2. – С. 834-839.

95. Ключник В. І. Ефективний розвиток підприємницької діяльності в аграрному секторі економіки регіону : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / В. І. Ключник. – Миколаїв, 2007. – 22 с.

96. Кожевнікова Л. К. Особливості функцій та методів управління зовнішньоекономічною діяльністю // Економіка та держава. – 2014. – С. 85-88.
97. Колесник В. М. Організаційні аспекти маркетингу у зернопродуктовому підкомплексі АПК / В. М. Колесник // Тези доп. Причорном. регіон. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, дата). – Миколаїв, 2006. – С. 36-38.
98. Колесников А. В. Интеграция – эффективное направление увеличения производства продукции мясного скотоводства / А. В. Колесников, Ю. Ю. Гришина, Н. И. Остахова // Международный сельскохозяйственный журнал. – 2006. – № 4. – С. 48-50.
99. Кононенко Г. І. Особливість інституційної концепції конкурентних переваг підприємства / Г. І. Кононенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 6 (2). – С. 7. – (Серія: «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»).
100. Координатор внедрения системы НАССТ/ISO 22000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iso.kiev.ua/iso-9001/history-iso-9001-2.html>.
101. Корецька С. О. Економічний механізм розвитку агропромислової інтеграції / С. О. Корецька // Агросвіт. – 2012. – № 7. – С. 10-14.
102. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії : підруч. / Є. В. Крикавський. – Львів : Інтелект-Захід, 2006. – 456 с.
103. Крюкова І. О. Організаційно-економічний механізм розвитку аграрних формувань / І. О. Крюкова // Аграрний вісник Причорномор'я. – 2010. – № 53. – С. 105-109. – (Серія «Економічні науки»).
104. Крюкова І. О. Організаційно-економічний механізм розвитку агроформувань в пореформений період : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / І. О. Крюкова. – Харків : ХНАУ, 2006. – 20 с.
105. Крюкова І. О. Стратегія інноваційного розвитку пріоритетних галузей аграрного виробництва / І. О. Крюкова, В. О. Непочатенко // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 4. – С. 133-141.

106. Кузнецова І. О. Визначення сутності дефініції / І. О. Кузнецова // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2009. – № 1. – С. 55-62.
107. Кузняк Б. Проблеми відродження господаря на землі / Б. Кузняк // ЕУ. – 1993. – № 6. – С. 68-74.
108. Кульман А. М. Экономические механизмы / А. М. Кульман. – М. : Прогресс, 1993. – 360 с.
109. Кунц Г. Управление: системный и ситуационный анализ управленческих функций : моногр. / Г. Кунц, С. О'Доннел. – М. : Прогресс, 1981. – 496 с.
110. Лебедев К. А. Организационно-экономический механизм развития зернопродуктового подкомплекса: теория, методология, практика : моногр. / К. А. Лебедев. – Киев : ННЦ «Ин-т аграр. экономики», 2009. – 272 с.
111. Левків Г. Я. Формування механізму інноваційного забезпечення маркетингового менеджменту на підприємствах АПК / Г. Я. Левків, А. М. Каньоса, А. В. Портнова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – № 2 (2). – С. 98-102. – (Серія: «Економічні науки»).
112. Ленский Е. В. Корпоративный бизнес / Е. В. Ленский ; под ред. О. Н. Сосковца. – Минск : Изд-во «Армита-Маркетинг, Менеджмент». – 2001. – С. 9.
113. Лещева М. Г. Развитие интеграционных процессов в аграрной сфере экономики / М. Г. Лещева, В. И. Трухачев. – Ставрополь : АГРУС, 2008. – С. 126.
114. Литвин О.В. Особливості аграрної політики країн ЄС та США на ринку зернових / О. В. Литвин // Економіка України. – 2003. – № 12. – С. 78-81.
115. Литвинова В. А. Повышение корректности сравнительных оценок конкурентоспособности продукции на основе таксономического анализа / В. А. Литвинова // Інноваційна економіка. – 2012. – № 5. – С. 31.
116. Лісова Л. О. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємствами АПК Сумської області : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон.

наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Л. О. Лісова. – Суми, 2008. – 18 с.

117. Літвінов О. С. Вплив органів державної влади на діяльність промислових підприємств як один із зовнішніх факторів їх конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / О. С. Літвінов, Д. Д. Радулов // Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : моногр. / за заг. ред. О. Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – С. 250-269. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2514>.

118. Літвінов О. С. Ефективність витрат на оплату праці як фактор конкурентоспроможності підприємства / О. С. Літвінов, О. О. Сукач // Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : моногр. / за заг. ред. О. Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – С. 459-470.

119. Літвінов О. С. Фактори енергоємності продукції промислового підприємства : моногр. / О. С. Літвінов. – Одеса : ОНЕУ, 2006. – 242 с.

120. Лузан Ю. Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / Ю. Я. Лузан. – Київ, 2010. – 31 с.

121. Лузан Ю. Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України: теоретико-методологічний аспект // Економіка АПК. – 2011. – Т. 2. – С. 3-12.

122. Лукінов І. І. Агропромислова політика у макроструктурних пріоритетах : вибрані праці : у 2 кн. / І. І. Лукінов; Інститут аграрної економіки. – Київ : ННЦ «Ін-т аграр. економіки», 2007. – Кн. 1. – 816 с.

123. Лукінов І. І. Проблеми міжгосподарського кооперування і агропромислової інтеграції : у 2 кн. / І. І. Лукінов. – Кн. 2. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2007. – 794 с.

124. Мазур А. Г. Управління в регіональних економічних системах: теорія, методологія і практика / А. Г. Мазур. – Вінниця : ТОВ «Консоль», 2003. – 408 с.

125. Мазур Н. А. Організаційно-економічні засади формування економічного потенціалу підприємств продовольчого підкомплексу Подільського регіону :

автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Н. А. Мазур. – Луганськ, 2012. – 44 с.

126. Макогон Ю. В. Внешнеэкономическая деятельность: организация, управление, прогнозирование / Ю. В. Макогон. – 2-е изд., перераб. и доп. – Донецк : Альфа-пресс, 2004. – 343 с.

127. Мацибора Т. В. Прямі іноземні інвестиції в економіці перехідного періоду / Т. В. Мацибора // Економіка АПК. – 2003. – № 8. – С. 99-101.

128. Машурян А. Г. Створення інтегрованих структур господарського управління в агропромисловому комплексі за участю держави / А. Г. Машурян // Науковий вісник Академії муніципального управління. – 2010. – № 1. – С. 342-348. – (Серія: «Управління»).

129. Миротин Л. Б. Логистика интегрированных цепочек поставок : учеб. / Л. Б. Миротин, А. Г. Некрасов. – М. : Экзамен, 2003. – 256 с.

130. Митяй О. В. Організаційно-економічні механізми підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О. В. Митяй. – Умань, 2013. – 20 с.

131. Мостенська Т. Л. Корпоративне управління : підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, Симоненко Ю. Г. Симоненко. – Київ : Каравела, 2008. – С. 19-20.

132. Нейкова Л. І. Управління збутом продукції агропідприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] / Л. І. Нейкова, І. В. Круценко // Ефективна економіка. – 2013. – № 11. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.

133. Нечипоренко О. А. Ефективність функціонування зернопродуктового комплексу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / О. А. Нечипоренко. – Київ : Нац. аграр. ун-т, 2006. – 19 с.

134. Нецадим Л. М. Перспективні напрями покращання інфраструктурного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності регіональних аграрних підприємств / Л. М. Нецадим // Редакційна колегія. – 2015. – С. 110.
135. Никонов А. А. Спираль многовековой драмы: аграрная наука и политика России (XVII-XX вв.) / А. А. Никонов. – М. : Энцикл. российских деревень, 1995. – 574 с.
136. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2012-2015 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 17.05.2017).
137. Овсієнко А. М. Управління зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання / А. М. Овсієнко // Экономический вестник университета : сб. науч. тр. ученых и аспирантов. – Переяслав-Хмельницький : ПХДПУ, 2015. – Т. 27-1. – С. 123-128.
138. Осіпов П. В. Інтегральний виробничий потенціал харчової промисловості / П. В. Осіпов. – Одеса : Ін-т проблем ринку й економічно-екологічних дослідж. НАН України, 2004. – 289 с.
139. Офіційний сайт групи компаній «Дельта Вілмар СНД» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.deltawilmar.com/ru/>.
140. Офіційний сайт компанії АДМ Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.adm.com/adm-worldwide/europe/ukraine-uk>.
141. Офіційний сайт компанії Citech Ukraine В. V. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.citech.com.ua/>.
142. Офіційний сайт компанії «Каргілл» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cargill.com/worldwide/ukraine-uk>.
143. Офіційний сайт компанії «Кернел» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kernel.ua/ru/our-company/>.
144. Офіційний сайт компанії «Оліяр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oliyar.com.ua/>.

145. Офіційний сайт компанії «Укролія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukroliya.com.ua/ua/>.
146. Офіційний сайт ПрАТ «Пологівський олійноекстракційний завод» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mezpology.zp.ua/home/lang/ua/>; <https://www.ua-region.com.ua/25368994>.
147. Офіційний сайт ТМ «Королівський смак» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kingsmak.com.ua/ua/>.
148. Офіційний сайт ТОВ «Торговий дім «Щедро» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://schedro.ua/company.html>.
149. Офіційний сайт ЧП «Бессарабія-В» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bessarabia-v.com/>; <http://oleina.ua>.
150. Паламарчук О. М. Сутність та формування організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] / О. М. Паламарчук // Економічний вісник університету. – 2011. – Вип. 17/2. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/portal/Palamarchuk.pdf>.
151. Пасхавер Б. Аграрний сектор: час принципово змінити орієнтири розвитку [Електронний ресурс] / Б. Пасхавер, В. Юрчишин, О. Бородіна [та ін.] // Дзеркало тижня. – 2010. – № 26. – Режим доступу: URL:<http://dt.ua/articles/60696>.
152. Переверзев Д. Г. Основные факторы роста экспорта растительного масла [Электронный ресурс] / Д. Г. Переверзев. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/v/osnovnye-factory-rosta-eksporta-rastitelnyh-masel-rossii>.
153. Песковский П. Методы измерения специализации международной торговли агропродовольственной продукцией / П. Песковский // Методичні основи сучасного дослідження в аграрній економіці : матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф. (Житомир, 3-5 берез. 2005 р.) : у 3 ч. – Житомир : Вид-во «Державний агроекологічний університет», 2005. – Ч. 2. – С. 7-11.

154. Петришина Н. С. Агропромисловий комплекс України: проблеми та перспективи розвитку / Н. С. Петришина, І. А. Васильчук // Наука й економіка. – 2011. – № 2 (22). – С. 109-114.
155. Петрова И. А. Проблемы реализации инновационно-инвестиционной стратегии в АПК / И. А. Петрова, Н. А. Краснова // Агропродовольственная экономика. – 2015. – № 1. – С. 20-26.
156. Пилипенко А. А. Стратегічна інтеграція підприємств: механізм управління та моделювання розвитку : моногр. / А. А. Пилипенко. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 408 с.
157. Підлісецький Г. М. Стан сільськогосподарської техніки / Г. М. Підлісецький, Я. К. Білоусько, М. І. Герун // Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку : інф.-аналіт. зб. – Київ, 2000. – Вип. 4. – С. 242-250.
158. Пісьмаченко Л. М. Державне управління зовнішньоторговельною діяльністю в Україні: регулювання та контроль : моногр. / Л. М. Пісьмаченко. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 366 с.
159. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в эконометрическом моделировании / В. Плюта ; пер. с пол. В. В. Иванова. – М. : Финансы и статистика, 1989. – 175 с.
160. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: методы таксономии и факторного анализа / В. Плюта ; пер. с пол. В. В. Иванова ; под ред. В. М. Жуковской. – М. : Статистика, 1980. – 151 с.
161. Погріщук Б. В. Організаційно-економічні засади ефективного функціонування зернопродуктового підкомплексу : моногр. / Б. В. Погріщук. – Тернопіль : Джура, 2009. – 370 с.
162. Поліщук С. П. Організаційні форми та економічна ефективність діяльності спільних сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / С. П. Поліщук. – Київ, 2010. – 20 с.

163. Полтавський Ю. А. Ринковий механізм як система забезпечення ефективної діяльності аграрних підприємств / Ю. А. Полтавський, О. М. Супрун // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – 2004. – Вип. 31. – С. 376. – (Серія: «Економічні науки. Ринкова трансформація економіки АПК»).
164. Пономаренко В. С. Механизм управления предприятием: стратегический аспект : моногр. / В. С. Пономаренко, Е. Н. Ястремская, В. М. Луцковский. – Харьков : Изд-во ХГЭУ, 2002. – 252 с.
165. Посівні площі основних сільськогосподарських культур 1999-2016 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 24.05.17).
166. Продуктивність праці в сільськогосподарських підприємствах (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.05.17).
167. Пугачева Е. Н. Инвестиционная привлекательность аграрных предприятий / Е. Н. Пугачева. – Донецк : ДонНУ, 2001. – 216 с.
168. Путятін Ю. О. Фінансові механізми стратегічного управління розвитком підприємства : моногр. / Ю. О. Путятін, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Харків : Основа, 1999. – 488 с.
169. Раїцький К. А. Экономика предприятия : учеб. для вузов. – М. : Инф.-внедренч. центр «Маркетинг», 1999. – 149 с.
170. Рентабельність операційної діяльності великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності за 2015 р. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.05.17).
171. Робакова Т. О. Функції зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств / Т. О. Робакова // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 172. – Т. 2. – С. 108-110.

172. Саблук П. Т. Методичні рекомендації по визначенню оптимальних розмірів селянських (фермерських) господарств України / П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров. – Київ : ДОДІАЕ УААН. – 2001. – 66 с.
173. Саблук П. Т. Розвиток корпорацій в аграрному секторі національної економіки / П. Т. Саблук // Теорія і практика розвитку корпоративного сектора економіки України в контексті цілей тисячоліття та світової глобалізації : матеріали Міжнар. форуму (м. Київ, дата) : у 2 ч. – Київ : Вид. дім «Корпорація», 2004. – Ч. 2. – С. 3-13.
174. Саблук П. Т. Состояние и перспективы развития агропромышленного комплекса Украины / П. Т. Саблук // Экономика Украины. – 2008. – № 12. – С. 4-8.
175. Саблук П. Т. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії і методології / П. Т. Саблук, М. Й. Малік, В. А. Валентинов. – Київ : ІАЕ, 2002. – 294 с.
176. Свідерська А. В. Поняття та класифікація ризиків у зовнішньоекономічній діяльності підприємства / А. В. Свідерська // Галицький економічний вісник. – Тернопіль : ТНТУ, 2014. – Т. 46. – № 3. – С. 113-121.
177. Своробович Л. Н. Методические основы формирования системы материального поощрения на машиностроительных предприятиях / Л. Н. Своробович, Ю. А. Єгупов // Науковий вісник Одеського державного економічного університету. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – 2010. – № 10 (111). – С. 210-223. – (Серія: «Науки: економіка, політологія, історія»).
178. Семенов В. Ф. Напрями розвитку регіонального АПК в пореформений період / В. Ф. Семенов // Основні напрями вискоєфективного розвитку пореформеного агропромислового виробництва в Україні на інноваційній основі. – Київ : ІАЕ УААН, 2002. – С. 258-261.
179. Семенов В. Ф. Тенденції в АПК Одеської області та проблеми процесу реформування / В. Ф. Семенов, В. В. Федоряка // Нова економічна парадигма

формування національної продовольчої безпеки у XXI столітті. – Київ : ІАЕ УААН, 2001. – С. 316-320.

180. Сисоєва Т. П. Інструментарій теорії і практики оцінки зовнішньоекономічної діяльності регіону / Т. П. Сисоєва // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2007. – Вип. 6-7 (26-27). – С. 197-201. – (Серія «Економіка та менеджмент»).

181. Сіленков Б. В. Формування стратегії розвитку і підвищення ефективності аграрних підприємств регіону : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Б. В. Сіленков. – Дніпропетровськ : ДДАУ, 2009. – 24 с.

182. Сімкова Т. О. Організаційно-економічне забезпечення управління якістю послуг аеропортів // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2012. – Т. 28. – № 28. – С. 2.

183. Скворцов О. Основы экономики земледелия : учеб. : в 2 ч. / О. Скворцов. – СПб. : Тип. И. Н. Скороходова, 1900. – Ч. 1. – 218 с.

184. Скочиляс С. М. Інтеграційний процес з урахуванням особливостей логістичного ланцюга / С. М. Скочиляс // Економічний аналіз. – 2015. – Т. 20. – № 1. – С. 295-300.

185. Слепнева Л. Р. Экономические проблемы кооперации и интеграции в АПК Республики Бурятия / Л. Р. Слепнева, А. Д. Онхонов // Таврический научный обозреватель. – 2015. – № 5. – С. 119-121.

186. Стеценко Ж. В. Структура і функції зовнішньоекономічного комплексу в реалізації економічної політики України [Електронний ресурс] / Ж. В. Стеценко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/5._NTSB_2007/Economics/20062.doc.htm.

187. Сукач О. О. Управління витратами на оплату праці підприємств машинобудування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами

економічної діяльності)» / О. О. Сукач. – Одеса : Одеський національний економічний університет, 2016. – 21 с.

188. Сфуан М. Шляхи підвищення ефективності ЗЕД підприємств АПК : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / М. Сфуан. – Луганськ, 2010. – 20 с.

189. Табенська О. І. Сучасні інтеграційні процеси в агропромисловому комплексі України // Зб. наук. пр. ВНАУ. – 2013. – № 3. – С. 80. – (Серія «Економічні науки»).

190. Таксономия (теория классификации) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bse.sci-lib.com/article108590.html>.

191. Твердохлеб Є. С. Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / Є. С. Твердохлеб // Маркетинг: теорія і практика : зб. наук. пр. – Луганськ, 2008. – № 14. – Режим доступу: http://esteticamente.ru/portal/Soc_Gum/Mtip/2008_14/index.html.

192. Тихонов В. А. Сущность агропромышленного комплекса / В. А. Тихонов // Вопросы экономики. – 1980. – № 8. – С. 8.

193. Ткаченко В. Г. Формування конкурентоспроможності аграрного сектора України в умовах євроінтеграції / В. Г. Ткаченко, В. В. Деркачова, Н. В. Шашло ; редкол.: Т. Д. Іщенко (гол. ред.) [та ін.] // Наука і методика : зб. наук.-метод. пр. – Київ : Аграрна освіта, 2009. – Вип. 19. – 209 с.

194. Товарна структура зовнішньої торгівлі за 2005-2016 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.05.2017).

195. Томілін О. О. Розвиток виробничих зв'язків в агропромисловому комплексі як основної ланки міжгалузевих відносин / О. О. Томілін // Mechanism of Economic Regulation. – 2013. – № 1. – С. 149-159.

196. Трокоз Ю. В. Конкурентоспроможність і виявлені порівняльні переваги аграрного сектора України в торгівлі з Європейським Союзом / Ю. В. Трокоз // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і

- природокористування України. – 2016. – № 249. – С. 390-406. – (Серія: «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»).
197. Туган-Барановський М. І. Кооперація, її природа та мета / М. І. Туган-Барановський. – Львів, 1936. – С. 9.
198. Урожайність основних сільськогосподарських культур (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.05.17).
199. Федін В. 20-ті роки: альтернативи розвитку аграрного сектора України / В. Федін // Земля і люди України. – 1997. – № 3. – С. 25-26.
200. Федорець Л. М. Вектори стратегічного розвитку зовнішньоекономічної діяльності АПК регіону / Л. М. Федорець // Економіка АПК. – 2009. – № 5. – С. 69-75.
201. Фещенко О. М. Управління потенціалом інноваційного розвитку підприємств АПК на експортних ринках / О. М. Фещенко, В. М. Ільченко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4 (2). – С. 229-236.
202. Фінансові результати агропромислових формувань 2015-2016 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.05.17).
203. Фінансові результати підприємств до оподаткування за видами економічної діяльності за 2010-2015 рр. (за даними Державної служби статистики України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.05.2017).
204. Хірівський Р. Інтегровані холдингові структури у посткризовий період функціонування АПК України / Р. Хірівський // Вісник Львівського національного аграрного університету. – 2014. – № 21 (1). – С. 194-199. – (Серія: «Економіка АПК»).
205. Храмова И. Г. Вертикальная интеграция в продовольственном комплексе России (деятельность агрохолдингов) [Электронный ресурс] / И. Г. Храмова. – Режим доступа: <http://www.iet.ru/usaid/prodintegra/index.htm>.

206. Чаянов А. В. Основные идеи реформы организации сельскохозяйственной кооперации / А. В. Чаянов. – М. : Кооп. изд-во, 1927. – С. 345.
207. Черевик Н. В. Проблеми та перспективи розвитку АПК / Н. В. Черевик, М. В. Вітченко, А. О. Титаренко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2017. – № 4 (46). – С. 235-245. – (Серія: «Економічні науки»).
208. Черевко В. Д. Організаційно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств АПК / В. Д. Черевко // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені Ґжицького. – 2011. – № 13, № 4 (5). – С. 297-302.
209. Шаріпова О. С. Систематизація зв'язків, які визначають форми інтеграції підприємницьких структур в агропромисловому комплексі / О. С. Шаріпова // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2011. – № 1. – С. 108-112.
210. Шашло Н. В. Стратегія розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств АПК України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Н. В. Шашло. – Луганськ, 2009. – 24 с.
211. Шикіна О. В. Організаційно-економічне забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / О. В. Шикіна. – Одеса : Одеський національний економічний університет, 2015. – 22 с.
212. Шилова Н. П. Организационно-экономические аспекты развития интегрированных агропромышленных формирований : моногр. / Н. П. Шилова. – Воронеж : ФГБОУ ВПО Воронеж. ГАУ, 2013. – С. 26.
213. Шилова О. Ю. Організаційно-економічне забезпечення розвитку підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О. Ю. Шилова. – Донецьк, 2009. – 20 с.

214. Экономика и право : энциклопедический словарь Гоблера : пер. с нем. / под общ. ред. А. П. Горкина, Н. Л. Тумановой, Н. Н. Шаповаловой [и др.]. – М. : Большая рос. энцикл., 1998. – 432 с.
215. Экономическая энциклопедия / науч.-ред. совет изд-ва «Экономика»; Ин-т экономики РАН, гл. ред. Л. И. Абалкин. – М. : ОАО «Изд-во «Экономика», 1999. – С. 239.
216. Юрчишин В. Науково-методологічні засади розвитку нового етапу аграрних відносин і вирішення соціальних проблем села / В. Юрчишин // Комплексний розвиток сільської місцевості. – Київ, 2002. – С. 7-15.
217. Юрчишин В. В. Аграрна політика в Україні на зламах політичних епох: історико-соціально-економічні нариси / В. В. Юрчишин. – Київ : Науково-виробниче підприємство «Вид-во «Наукова думка» НАН України», 2009. – 366 с.
218. Янків М. Д. Організаційно-економічні механізми розвитку і функціонування АПК України / М. Д. Янків. – Львів : Коопосвіта, 2000. – 431 с.
219. Янків М. Д. Організаційно-економічні механізми розвитку і функціонування АПК України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.07.02 «Економіка сільського господарства і АПК» / М. Д. Янків. – Львів, 2000. – 37 с.
220. Янковий О. Г. Латентні ознаки в економіці : моногр. / О. Г. Янковий. – Одеса : Атлант, 2015. – 168 с.
221. Янковий О. Г. Маркетинговий інструментарій статистичної оцінки конкурентоспроможності підприємств [Електронний ресурс] / О. Г. Янковий // Економіка: реалії часу : наук. журн. – 2014. – № 4 (14). – С. 63-72. – Режим доступу: 128 129 <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n1.html>.
222. Янковий О. Г. Статистична оцінка латентних економічних ознак / О. Г. Янковий // Теорія і методологія статистичного аналізу : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю від народження Й. С. Пасхавера (м. Київ, дата). – Київ : КНЕУ, 2006. – С. 327-335.

223. Янковой А. Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием : учеб. пособие / А. Г. Янковой. – Одесса : ОНЭУ, 2014. – 250 с.
224. Янковой А. Г. Многомерный анализ в системе STATISTICA / А. Г. Янковой. – Вып. 1. – Одесса : Оптимум, 2001. – 216 с.
225. Янковой А. Г. Оценка латентных показателей с помощью таксономического анализа / А. Г. Янковой // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – Т. 11. – Вип. 8. – Одеса : ОНУ, 2006. – С. 140- 158.
226. Яремчук Н. В. Методика оцінки ефективності управлінської діяльності в системі підприємств зернопродуктового підкомплексу [Електронний ресурс] / Н. В. Яремчук // Ефективна економіка. – 2013. – № 12. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
227. Яценко О. М. Конкурентні переваги агропродовольчої продукції Житомирської області у зовнішній торгівлі / О. М. Яценко // Економіка АПК. – 2006. – № 6. – С. 125-131.
228. Яценко О. М. Конкурентні позиції країн провідних виробників продукції бджільництва / О. М. Яценко // Вісник ЖНАЕУ. – 2010. – № 1. – С. 132-140.
229. Algieri B. Trade Specialisation Patterns : the Case of Russia / B. Algieri // BOFIT Discussion, 2004. – Paper No. 19. – P. 17-23.
230. Balassa B. Trade liberalization and Reveal Comparative Advantage / B. Balassa // Manchester School of Economic and Social Studies. – 1965. – Vol. 33. – P. 99-123.
231. Bohman M. At all the Use and Abuse of Multifunctionality / M. Bohman, J. Cooper. – Economic Research Service. – November 1999.
232. Ferto I. The dynamics of agri-food trade patterns. The accession countries' case / I. Ferto, L. Hubbard // Materials of the International Conference «Agricultural policy reform and the WTO: where are we heading?» (Capri, Itali, June, 23, 2003). – P. 16.

233. Hinloopen J. On the Empirical Distribution of the Balassa Index / J. Hinloopen, J. Marrewijk // W. P. Erasmus University. – Rotterdam, 2000. – P. 79.
234. Klymenko L. Strategic guide lines of developing international motortransportations and transit potential of Ukraine / L. Klymenko, Y. Zborovska, W. Zhmudenko // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 35-41.
235. Kosach I. The Strategy for the Development of Public-Private Partnerships in Agriculture in the Context of Food Security / I. Kosach, N. Kholyavko // Innovative solutions in modern science. – 2016. – Т. 1. – № 1.
236. Pagell M. Understanding the factors that enable and inhibit the integration of operations, purchasing and logistics / Mark Pagell // Journal of Operations Management. – 2004. – No. 22. – P. 459-487.
237. Romano P. Co-ordination and integration mechanisms to manage logistics processes across supply networks / Pietro Romano // Journal of Purchasing & Supply Management. – 2003. – No. 9. – P. 119-134.